

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(550)

121. posiedzenie
Komisji Ustawodawczej
w dniu 20 listopada 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu uchwały w 90. rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego 1918–1919 (druk senacki nr 345).

(Początek posiedzenia o godzinie 20 minut 19)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski)

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Otwieram posiedzenie Komisji Ustawodawczej.

W porządku obrad mamy jeden punkt, dotyczący uchwały okolicznościowej w sprawie 90. rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego 1918–1919.

Na sali jest z nami pan senator Marek Ziółkowski, upoważniony przez senatorów wnioskodawców do ich reprezentowania.

Oddaję mu głos w celu przedstawienia projektu uchwały.

Senator Marek Ziółkowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Proszę państwa, tekst uchwały mają państwo przed sobą, więc nie będę go czytał. Wydaje się, że ten tekst jest dopracowany. Nie wiem, czy państwo mają jakieś wątpliwości gramatyczne, ortograficzne czy merytoryczne, ale proponowałbym, żeby tekst tej uchwały przyjąć.

(Głos z sali: Chodzi o Obrę?)

Tak, Obrę, jak najbardziej Obrę. Tu nie chodzi o Odrę, ale o Obrę, żeby nie było wątpliwości.

(Senator Leon Kieres: Jest taka drużyna piłkarska: Obra Kościan.)

A mój dziadek był meliorantem, który przy kanałach obrzańskich pracował jeszcze przed pierwszą wojną światową. Jestem więc z tego powodu do Obry przywiązany.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, Obra się rozpada na kilka odnóg.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Zachęcam członków komisji, żebyśmy znaleźli chociaż jakiś przecinek, którego brakuje...

(Rozmowy na sali)

Proszę bardzo.

Senator Bohdan Paszkowski:

W drugim akapicie jest takie zdanie: „Od chwili upadku I Rzeczypospolitej w 1795 roku nie było powstania narodowyzwoleńczego”... Czy nie możemy zastanowić się, żeby ewentualnie zapisać tam: „narodowego”...

(*Senator Marek Ziółkowski*: Tak, narodowego...)

Tak, bo uważam, że takie zbitki, to...

(*Senator Marek Ziółkowski*: Dobrze, więc w podstawie wykreślamy...)

Proponowałbym, żeby tam zapisać: „narodowego”.

(*Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski*: To jest drugi akapit, tak? Które zdanie?)

To jest w drugiej linijce drugiego akapitu.

Chodzi o to, żeby zamiast słowa „narodowyzwoleńczego” było słowo „narodowego”.

(*Senator Marek Ziółkowski*: Tak jest. Oczywiście jest zgoda, od razu to kupujemy.)

Bo takie zbitki dwuczłonowe, to...

Senator Marek Ziółkowski:

Zgoda. Dziękuję.

(*Senator Grażyna Sztark*: Bez słowa „wyzwoleńczego”, tak?)

Tak, będzie tam zapisane: „narodowego”.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, chodzi o powstanie. A „narodowyzwoleńczy” kojarzy się tak komunikacyjnie...

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Podoba mi się to delikatne podkreślenie w zdaniu: „Nieprzypadkowo też bohaterowie naszego hymnu państwowego, Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki, osiedlili się na stałe w Wielkopolsce”.

(*Senator Marek Ziółkowski*: Łódź też należy do historycznej Wielkopolski. Nie wiem, czy pan o tym wie, Senatorze.)

Będę o tym mówił w Łodzi.

(*Głos z sali*: Jeszcze pan profesor.)

Proszę bardzo.

Senator Leon Kieres:

Ja mam kilka uwag, ale oczywiście drobnych. Uchwała jest napisana z temperamentem, z pazurem. Czuć rytm i tonalność, jak się ją czyta.

Mam następujące, może nie wątpliwości, ale problemy redakcyjne. We wprowadzeniu, w preambule, czytamy: „przywróciło wolnej Rzeczypospolitej”. Proszę wziąć w nawias, w klamrę, te dwa wyrazy: „przywróciło wolnej”. To tak, jakby ta Rzeczypospolita była cały czas wolna i zabrano tej wolnej Rzeczypospolitej Wielkopolskę... Ja rozumiem, o co chodzi: odzyskaliśmy niepodległość, ale... Jeśli to powstanie przywróciło Wielkopolskę wolnej Rzeczypospolitej, to powstanie śląskie też przywróciło Śląsk wolnej Rzeczypospolitej. To w zasadzie wszystkie polskie ziemie były przywracane, prawda? Ale czy wolnej Rzeczypospolitej? Historycznie rzecz ujmując, to wolna Rzeczypospolita nam została przywrócona także z Wielkopolską, z tym że tutaj, jak rozumiem, w sposób szczególny, bo poprzez powstanie... W taki plastyczny sposób widziałbym ten problem. To oczywiście może pozostać, ale...

Senator Zbigniew Cichoń:

Wiem, o co chodzi panu profesorowi. Proponuję ewentualnie, o ile pan przewodniczący Ziółkowski to zaakceptuje, aby zapisać sformułowanie: „przywróciło odrodzonej Rzeczypospolitej”.

(*Senator Leon Kieres*: Tak, wtedy już coś... Tak...)

(*Głos z sali*: Tak, to usuwa ten problem...)

Może się wczuwam w to, co pan profesor tutaj mówi, ale...

(*Głos z sali*: Ale słowo „odrodzonej” będzie bardziej...)

Senator Leon Kieres:

Tak jest, oczywiście.

W akapicie trzecim – to już redakcyjne drobiażdżki – mamy dwa razy słowo „udział” w sformułowaniach: „do udziału”, „od udziału”. W zdaniu drugim jest napisane między innymi, że była to praca konsekwentna, „połączona z gotowością do udziału w walce zbrojnej”. Czytamy również, że „nie odżegnywano się od udziału”...

(*Głos z sali*: Może zapiszemy: „od uczestnictwa”?)

O właśnie, tak jest...

(*Głos z sali*: Gdzie to jest?)

(*Senator Marek Ziółkowski*: Czwarta linijka drugiego akapitu: „nie odżegnywano się od uczestnictwa w kolejnych powstaniach”. Chodzi o to, żeby nie powtarzało się słowo „udziału”.)

Tak, bo jest tu zapisane: „do udziału” i „od udziału”.

Proponuję, by w następnym zdaniu po sformułowaniu „a równocześnie przygotowywał społeczeństwo” postawić myślnik zamiast tego przecinka.

(*Senator Marek Ziółkowski*: Tam jest „gospodarczo i”...)

Tak, „gospodarczo i organizacyjnie”...

(*Senator Marek Ziółkowski*: Żeby było oddzielone...)

Tak, bo mamy tutaj dwie myśli. Tak jest.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak.

Podobnie w pierwszym akapicie na następnej stronie. W ostatnim wierszu mamy: „wyrażało wolę Narodu.” I tu jest kropka. Rozumiem, że chodzi tutaj o pewien rytm, ale czy tej kropki nie można by zastąpić myślnikiem? Bo to ostatnie zdanie jest takie...

(*Senator Grażyna Sztark*: Dziwnie się zaczyna.)

Właśnie.

(*Senator Marek Ziółkowski*: Tak, dobrze. Będzie tu myślnik i wtedy...)

Wtedy to słowo „jednego” zostanie wkomponowane w poprzednie zdanie. Chodzi o naród – jeden, choć podzielony pomiędzy zaborców.

I ostatni akapit przed przepisem wprowadzającym. W pierwszym wierszu czytamy: „W wyniku powstania z lat 1918–1919 Wielkopolska znów znalazła się”... Czy „znów” to jest odpowiedni wyraz?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Może „ponownie”... Coś takiego.

(*Głos z sali*: Ostatni akapit?)

Tak, ostatni.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Głos z sali: Proponuję wyrzucić wyraz „znów”. Niech zostanie samo sformułowanie „znalazła się”.)

Tak jest. To jest przecież oczywiste, że to w wyniku powstania znalazła się...

Tyle moich uwag.

Senator Marek Ziółkowski:

Wszystkie uwagi w pełni przyjmuję. Nie ma wątpliwości, że one wyraźnie udoskonalają tekst.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Jeszcze pani senator.

(Senator Grażyna Sztark: Kto? Ja?)

Tak, z tą pewną wątpliwością.

Senator Grażyna Sztark:

Tak, z jedną wątpliwością. Mamy tutaj: „Nie odżegnywano się od udziału w kolejnych powstaniach, lecz przez całe dziesięciolecie szykowano się do tego jednego, ostatecznego, zwycięskiego”.

(Senator Leon Kieres: Bo tutaj jest dobry rytm, a jednocześnie...)

Tak...

(Senator Leon Kieres: ...to prowokuje do zastanowienia...)

Aha. Tak, tak. Dobrze...

(Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski: To jest bardzo ładnie napisane.)

Tak, rzeczywiście, ale jak przeczytałam to poprzednie zdanie i była...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Senator Marek Ziółkowski:

Pani mi tu podpowiadała... Jeszcze ostatnia linijka: „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym RP”. Nie może być napisane RP, bo tutaj oczywiście nie może być żadnego skrótu.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Przepraszam, ja mam jedno pytanie. W drugim akapicie nazwa „powstanie listopadowe” jest napisana małymi literami, a „Wiosna Ludów” wielkimi.

Senator Marek Ziółkowski:

Tak się to chyba pisze. Ja mam czasami wątpliwości, bo nazwy „Wiosna Ludów” jeszcze nigdy nie widziałem zapisanej małą literą. Wiosna Ludów jest traktowana... A powstania... Jak ja pisałem wstęp o powstaniu wielkopolskim, to nazwę po-

wstania oczywiście pisałem zawsze wielkimi, ale jak ma się na myśli historyczne znaczenie, to wtedy jest małymi literami. Ja zawsze mam co do tego wątpliwości.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Gdyby to było osobno, nie miałbym żadnej wątpliwości, bo też tak to zapamiętałem. Ale jak to jest obok siebie, to naszły mnie wątpliwości, jaka jest różnica. No bo teoretycznie... Trzeba by zapytać językoznawców...

(Senator Leon Kieres: Pani marszałek Bochenek...)

Ja nie zgłaszam wniosków.

Czy są jeszcze jakieś przemyślenia?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, ale to przyjmujemy... Każdą z nich musi...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak, tak właśnie chciałem.

Czy członkowie komisji wyrażą zgodę, żebyśmy w jednej poprawce nadali nowe brzmienie uchwale?

Kto z państwa senatorów, członków komisji, jest za? (5)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak.

I jeszcze głosujemy nad całością, tak? Nie, już nie.

Teraz niestety musimy wyznaczyć senatora sprawozdawcę z grona komisji. To jest, moim zdaniem, ułomność regulaminu. Musimy kiedyś do tego wrócić.

Czy ktoś z naszej komisji pochodzi z Wielkopolski?

(Senator Leon Kieres: Ja jestem z...)

Panie Profesorze? Zatem mamy sprawozdawcę.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Zamykam posiedzenie Komisji Ustawodawczej.

(Senator Marek Ziółkowski: W imieniu pani senator i moim własnym serdecznie dziękuję za...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Koniec posiedzenia o godzinie 20 minut 31)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851